

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	algtekst
Jõustumise kp:	29.10.2004
Avaldamismärge:	RT I 2004, 71, 500

Autoriõiguse seaduse muutmise seadus

Vastu võetud 22.09.2004

Välja kuulutatud
Vabariigi Presidendi 7. oktoobri 2004. a otsusega nr 694

Autoriõiguse seaduses(RT 1992, 49, 615; RT I 2000, 16, 109; 78, 497; 2001, 50, 289; 56, 335; 2002, 53, 336; 63, 387; 90, 521; 92, 527; 2004, 18, 131; 30, 208) tehakse järgmised muudatused:

§ 1.Paragrahv 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 8. Autoriõigus avalikustamata ja avalikustatud teoste

- (1) Autoriõigus tekib nii avalikustamata kui ka avalikustatud (avaldatud, üldsusele suunatud) teoste.
- (2) Üldsuseks loetakse määramata isikute ringi väljaspool perekonda ja lähimat tutvusringkonda.»

§ 2.Paragrahv 10 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 10. Üldsusele suunatud teosed

- (1) Teos loetakse üldsusele suunatuks, kui see on avalikult esitatud, üldsusele näidatud, edastatud, taasedastatud, üldsusele kättesaadavaks tehtud või muul viisil üldsusele suunatud mis tahes tehnilise vahendi või protsessi vahendusel.
- (2) Teose üldsusele suunamiseks loetakse muu hulgas:
 - 1) teose avalikustamist kohas, mis on üldsusele avatud, või ka kohas, mis pole küll üldsusele avatud, kuid kus viibib määramata arv isikuid väljastpoolt perekonda ja lähimat tutvusringkonda, sõltumata sellest, kas üldsus teost tegelikult tajus või mitte;
 - 2) edastatud või taasedastatud teose üldsusele suunamist mis tahes tehnilise vahendi või protsessi vahendusel, sõltumata sellest, kas üldsus teost tegelikult tajus või mitte.
- (3) Teos loetakse avalikult esitatuks, kui see on ette loetud, mängitud, tantsitud, näideldud või muul viisil ette kantud kas vahetult või kaudselt mis tahes tehnilise vahendi või protsessi vahendusel.
- (4) Teos loetakse üldsusele näidatuks (eksponeerituks), kui teost või selle koopiat on demonstreeritud kas vahetult või kaudselt filmi, slaidi, televisiooni või mis tahes tehnilise vahendi või protsessi vahendusel.
- (5) Teos loetakse edastatuks, kui see on edastatud kaablita edastamise teel (raadio, televisiooni, satelliidi vahendusel). Kodeeritud signaalid loetakse edastatuks, kui nende üldsusele suunamiseks võimaldatakse ringhäälinguorganisatsiooni poolt või tema nõusolekul dekodeerimisvahendeid.
- (6) Teos loetakse üldsusele kättesaadavaks tehtuks, kui see on üldsusele suunatud kaabli kaudu või kaablita suunamise teel sellisel viisil, et üldsus võib teost kasutada enda poolt valitud kohas ja ajal.
- (7) Üldsusele avatud kohaks käesoleva seaduse tähenduses loetakse territoorium, ehitis või ruum, mis on antud üldiseks kasutamiseks või kuhu sellise koha omanik või valdaja võimaldab sissepääsu individuaalselt (tänav, väljak, park, spordirajatis, lauluväljak, turg, puhkeala, teater, näitusesaal, kino, klubi, diskoteek, kauplus, jaekaubandusettevõtte, teenindusettevõtte, ühissõiduk, majutusettevõtte jms).»

§ 3.Paragrahvi 10²pealkirjas ja tekstis asendatakse sõnad «üldsusele edastamine» sõnaga «edastamine» vastavas käändes.

§ 4.Paragrahvi 10³pealkirjas ja tekstis asendatakse sõna «kaabellevi» sõnaga «kaabellevivõrgu».

§ 5.Paragrahvi 13:

1)lõike 1 punkti 1 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Reprodutseerimiseks loetakse teosest või teose osast ühe või mitme ajutise või alalise koopia otsest või kaudset tegemist mis tahes vormis või mis tahes viisil;»;

2)lõike 1 punkti 2 kolmas lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Pärast autori poolt või tema loal teose koopia esmamüüki või omandiõiguse muul viisil üleandmist Euroopa Liidu liikmesriigis või Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ühinenud riigis lõpeb käesolevas punktis nimetatud õigus ja teose koopiat võib Euroopa Liidu liikmesriigis või Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ühinenud riigis edasi levitada autori nõusolekuta.»;

3)lõike 1 punkt 9 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 9) edastada teos raadio, televisiooni ja satelliidi kaudu ning taasedastada kaabellevivõrgu kaudu, samuti suunata teos üldsusele muude tehnikavahendite vahendusel, välja arvatud käesoleva paragrahvi punktis 9¹ nimetatud viisil (õigus teose edastamisele);»;

4)lõiget 1 täiendatakse punktiga 9¹ järgmises sõnastuses:

« 9¹) teha teos üldsusele kättesaadavaks sellisel viisil, et isikud saavad teoseid kasutada nende poolt individuaalselt valitud kohas ja ajal (õigus teose üldsusele kättesaadavaks tegemisele);»;

5)lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (5) Andmebaasi koopia esmane müük lõpetab õiguse kontrollida selle andmebaasi koopia edasist müüki.»;

6)lõige 6 tunnistatakse kehtetuks.

§ 6.Paragrahvi 13¹:

1)lõiked 4 ja 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (4) Teose edastamine raadio, televisiooni või satelliidi kaudu või taasedastamine kaabellevivõrgu kaudu võib toimuda ainult juhul, kui teost edastav või taasedastav isik on saanud autorilt, tema õigusjärglaselt või autorit esindavalt kollektiivse esindamise organisatsioonilt eelnevalt loa (litsentsi) teose edastamiseks või taasedastamiseks.

(5) Käesoleva paragrahvi 2. lõikes ettenähtud kord kehtib ka juhul, kui 4. lõikes nimetatud viisil edastatud või taasedastatud teost kavatakse avalikult esitada raadio, televisiooni, satelliidi või kaabellevivõrgu vahendusel üldsusele avatud kohas või teha üldsusele kättesaadavaks sellisel viisil, et isikud saavad teoseid kasutada nende poolt individuaalselt valitud kohas ja ajal.»;

2)lõige 6 tunnistatakse kehtetuks.

§ 7.Seadust täiendatakse §-dega 13² ja 13³ järgmises sõnastuses:

« § 13². Täiendavad varalised õigused seoses arvutiprogrammidega

Arvutiprogrammi autorile kuuluvad lisaks käesoleva seaduse §-s 13 nimetatud varalistele õigustele ainuõigus arvutiprogrammi füüsiliseks kasutamiseks ja valdamiseks äriilisel eesmärgil.

§ 13³. Tasu teose koopia laenutamise eest avalikest raamatukogudest

(1) Autoril ei ole õigust keelata oma teose koopia laenutamist avalikest raamatukogudest, kuid autoril on õigus saada sellise laenutamise eest tasu.

(2) Autorile väljamakstava tasu suuruse arvutamise aluseks võetakse eelarveaastas tasude maksmiseks eraldatud riigieelarvelised vahendid ja kalendriaastas avalikes raamatukogudes elektrooniliselt registreeritud laenutused.

(3) Tasu väljamaksjaks on kultuuriministri poolt määratud juriidiline isik, kes esindab autoreid või autorite organisatsioone.

(4) Tasu makstakse kirjaliku avalduse alusel.

(5) Audiovisuaalse teose ning fonogrammi laenutamise eest autoritele makstav tasu makstakse kollektiivse esindamise ühingutele, kes esindavad audiovisuaalse teose ning fonogrammi autoreid.

(6) Vabariigi Valitsus kehtestab käesoleva paragrahvi 1. lõikes ettenähtud tasu maksmiseks:

1) avalike raamatukogude loetelu, kust laenutamise korral tasu võetakse;

- 2) tasu jaotamise määrad erinevate autorite vahel;
- 3) tasu arvutamise ja väljamaksmise alused ja korra.

(7) Tasu väljamaksjal on õigus saada avalikelt raamatukogudelt kõiki tasu maksmiseks vajalikke andmeid. Sellega seotud lisakulutused kannab tasu väljamaksja.»

§ 8. Paragrahvi 18:

1) lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Autori nõusolekuta ja autoritasu maksmiseta on lubatud teise isiku õiguspäraselt avaldatud teose füüsilise isiku poolt reprodutseerimine isiklikeks vajadusteks. Selline reprodutseerimine ei tohi taotleda mis tahes ärilisi eesmärke.»;

2) täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

« (3¹) Teose reprograafiline reprodutseerimine on lubatud käesoleva seaduse §-s 27¹ ettenähtud korras.»;

3) lõige 4 tunnistatakse kehtetuks.

§ 9. Seaduse 4. peatüki 2. osa täiendatakse §-ga 18¹ järgmises sõnastuses:

« § 18¹. Autori reprodutseerimisõiguse piiramine

(1) Ilma autori nõusolekuta ja tasu maksmata on lubatud teoste ajutine või juhuslik reprodutseerimine, mis toimub tehnilise protsessi lahutamatu ja olulise osana ning mille eesmärk on vahendada teose edastamist võrgus kolmandate isikute vahel või teha võimalikuks teose või autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti seaduspärane kasutamine ning millel puudub iseseisev majanduslik eesmärk.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõige ei laiene arvutiprogrammidele.»

§ 10. Paragrahvi 19:

1) punktid 3¹ ja 3² muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (3¹) ajalehtedes, ajakirjades ja perioodilistes väljaannetes päevakajalisel majanduslikul, poliitilisel või religioosel teemal avaldatud artiklite reprodutseerimine ja levitamine ajakirjanduses või samal teemal eetrisse antud raadio- ja televisioonisaadete edastamine raadio, televisiooni või satelliidi vahendusel või taasedastamine kaabelvõrgus, välja arvatud juhud, kui teose autor või autoriõiguse valdaja on sellise reprodutseerimise või edastamise õiguse sõnaselgelt endale jättnud;

(3²) päevasündmuste kajastamisel nende sündmuste käigus nähtud või kuulnud kirjandus- ja kunstiteoste osaline reprodutseerimine ja üldsusele suunamine raadio, televisiooni, fotograafia, kino või satelliidi vahendusel või taasedastamine kaabelvõrgus, kuid sellises vormis ja ulatuses, mis vastab päevasündmuste kajastamise vajadusele;»;

2) punkt 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (7) avalikult peetud kõnedest väljavõtete, ettekannete, jutluste, kohtukõnede jms suuliste teoste kasutamine ajakirjanduses, kinos, raadios, televisioonis või kaabelvõrgu vahendusel päevasündmuste kohta informatsiooni edasiandmise eesmärgil ja ulatuses, mis vastab sellise informatsiooni edasiandmise vajadustele. Poliitilise sisuga kõnesid võib nimetatud tingimustel kasutada täies mahus. Käesolevas punktis nimetatud avalikult esitatud teoste kogumike väljaandmise õigus kuulub autorile;»;

3) punkt 9 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (9) avalikustatud teoste reprodutseerimine ja levitamine reljeefses punktkirjas või muul tehnilisel viisil pimedate jaoks (välja arvatud teosed, mis on spetsiaalselt loodud pimedate jaoks sellisel viisil reprodutseerimiseks) tingimusel, et selline kasutamine ei taotle ärilisi eesmärke.»

§ 11. Paragrahvi 20:

1) lõike 1 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Autori nõusolekuta ja autoritasu maksmiseta on lubatud reprodutseerida arhiivi, avaliku raamatukogu või avaliku muuseumi kogus või kollektsioonis olevat teost ühe koopiana, selleks et:»;

2)lõikes 2 asendatakse sõnad «otsest ega kaudset majanduslikku kasu» sõnadega «mis tahes ärilist eesmärki»;

3)lõiget 3 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

«Avalikud raamatukogud ja avalikud muuseumid, samuti arhiivid võivad oma territooriumil asuvate eriseadmete kaudu oma kogudesse kuuluvaid teoseid või autoriõigusega kaasnevate õiguste objekte kättesaadavaks teha füüsilise isiku tellimuse alusel õppe- või teaduslikul eesmärgil kasutamiseks.»

§ 12.Paragrahvis 20¹ asendatakse sõnad «edastamine üldsusele» sõnadega «üldsusele suunamine» ja sõnad «üldsusele edastamisel» sõnadega «üldsusele suunamisel».

§ 13.Paragrahvi 27:

1)lõikes 1 asendatakse sõnad «ning importijad» sõnadega «, importijad, müüjad ning isikud, kes toovad käesolevas paragrahvis nimetatud seadmeid ja vahendeid ühendusesisesest riigist Eestisse»;

2)lõike 4 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 1) mis on eksporditud või Eestist ühendusesisesesse riiki viidud;»;

3)lõiget 5 täiendatakse pärast sõnu «tootja- ja impordiorganisatsioonidel» sõnadega «ning müüjatelt».

§ 14.Paragrahvi 62:

1)lõikes 1 asendatakse sõna «edastab» sõnaga «suunab»;

2)lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (4) Pärast autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti esmamüüki Euroopa Liidu liikmesriigis või Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ühinenud riigis õiguste omaja poolt või tema nõusolekul lõpeb käesolevas peatükis ettenähtud õigus levitamisele ja autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti võib Euroopa Liidu liikmesriigis või Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ühinenud riigis edasi levitada õiguste omaja nõusolekuta ja tasu maksmata.»

§ 15.Seadust täiendatakse §-ga 62¹ järgmises sõnastuses:

« § 62¹. Autoriõigusega kaasnevate õiguste presumptsioon

(1) Autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti kaitstust eeldatakse, välja arvatud juhul, kui käesolevast seadusest või muudest autoriõigusaktidest tulenevalt esineb seda välistav ilmne asjaolu. Tõendamiskohustus lasub autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti kaitstuse vaidlustajal.

(2) Isiku, kes on autoriõigusega kaasnevate õiguste objektile märgitud õiguste omajana, õigusi nimetatud objektile eeldatakse, kuni pole tõendatud vastupidist. Tõendamiskohustus lasub õiguste omaja isiku vaidlustajal.

(3) Kui autoriõigusega kaasnevate õiguste objektile või selle pakendile on kantud tähis, mida saab otseselt seostada autoriõigusega kaasnevate õiguste omaja või tema õigusjärglasega, või sellist tähist kasutatakse muus seoses vastava autoriõigusega kaasnevate õiguste objektiga, eeldatakse tähisega seostatava autoriõigusega kaasnevate õiguste omaja õigusi vastavale objektile.»

§ 16.Paragrahvi 67:

1)lõike 2 punktid 2 ja 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 2) esituse raadio, televisiooni või satelliidi vahendusel edastamine, välja arvatud juhul, kui edastamine toimub esituse salvestiselt või toimub esituse taasedastamine, milleks on loa andnud raadio- või televisiooniorganisatsioon, kes esituse esmakordselt edastas;

3) esituse suunamine üldsusele mis tahes tehnilise vahendi abil väljaspool paika, kus esitus toimub, välja arvatud juhul, kui üldsusele suunamine toimub esituse salvestiselt või raadio või televisiooni vahendusel;»;

2)lõiget 2 täiendatakse punktiga 3¹ järgmises sõnastuses:

« 3¹) esituse salvestise üldsusele kättesaadavaks tegemine sellisel viisil, et isikud saavad esitust kasutada nende poolt individuaalselt valitud kohas ja ajal;»;

3)lõike 2 punkt 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 5) esituse salvestise otsene või kaudne, ajutine või alaline, osaline või täielik reprodutseerimine mis tahes vormis või mis tahes viisil;»;

4)lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (3) Teose esitaja võib käesoleva paragrahvi 2. lõikes toodud õigusi teostada iseseisvalt või kollektiivse esindamise organisatsioonide kaudu.»;

5)lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (5) Oma otseste tööülesannete täitmise korras teoste esitamisel lähevad esitaja varalised õigused tööandjale üle ainult poolte kirjaliku kokkuleppe alusel.»

§ 17.Paragrahvi 68 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Esituse kasutamiseks peab olema antud esitaja eelnev kirjalik nõusolek.»

§ 18.Paragrahv 69 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

« § 69. **Fonogrammitootja mõiste**

Fonogrammi (helisalvestise) tootja käesoleva seaduse tähenduses on füüsiline või juriidiline isik, kelle algatusel ja vastutusel toimub teose esitamisest lähtuva heli või muu heli esmakordne õiguspärane salvestamine.»

§ 19.Paragrahvi 70:

1)lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 1) fonogrammi otsene või kaudne, ajutine või alaline, osaline või täielik reprodutseerimine mis tahes vormis või mis tahes viisil;»;

2)lõiget 1 täiendatakse punktiga 5 järgmises sõnastuses:

« 5) fonogrammide üldsusele kättesaadavaks tegemine sellisel viisil, et isikud saavad fonogrammi kasutada nende poolt individuaalselt valitud kohas ja ajal.»

§ 20.Paragrahv 72 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 72. **Tasu fonogrammi kasutamise eest**

(1) Kui kaubanduslikul eesmärgil avaldatud fonogrammi või selle reproduktsiooni (koopiat) kasutatakse raadios või televisioonis edastamiseks või muude tehniliste vahendite (sh plaadi-, kasseti- või CD-mängija jms) kaudu üldsusele suunamiseks, siis on teose esitajal ja fonogrammitootjal õigus saada igalt fonogrammi edastavalt ja üldsusele suunavalt isikult õiglast tasu iga sellise edastamise või üldsusele suunamise eest. Tasu nõude peavad teose esitaja ja fonogrammitootja esitama ühiselt.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes toodud kasutusviiside eest teose esitajatele ja fonogrammitootjale ühekordselt makstav õiglane tasu makstakse välja võrdsetes osades, kui teose esitajate ja fonogrammitootja kokkuleppega ei ole ette nähtud teisiti.»

§ 21.Paragrahvi 73:

1)lõike 1 punktid 2–4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 2) saate salvestamine;

3) saate salvestise otsene või kaudne, ajutine või alaline, osaline või täielik reprodutseerimine mis tahes vormis või mis tahes viisil;

4) saate üldsusele suunamine juhul, kui selline suunamine toimub kohas, mis on üldsusele avatud sisenemistasu eest;»;

2)lõiget 1 täiendatakse punktiga 4¹ järgmises sõnastuses:

« 4¹) saate salvestise üldsusele kättesaadavaks tegemine sellisel viisil, et isikud saavad saadet kasutada nende poolt individuaalselt valitud kohas ja ajal;»;

3)paragrahvi täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

« (1¹) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud õigused ei olene sellest, kas saade edastatakse või taasedastatakse traadi või õhu, kaasa arvatud kaabelvõrgu või satelliidi kaudu.»

§ 22.Paragrahvi 73¹:

1)lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 1) filmi originaali või selle koopia otsene või kaudne, ajutine või alaline, osaline või täielik reprodutseerimine mis tahes vormis või mis tahes viisil;»;

2)lõiget 1 täiendatakse punktiga 4 järgmises sõnastuses:

« 4) filmi originaali või selle koopia üldsusele kättesaadavaks tegemine sellisel viisil, et isikud saavad filmi kasutada nende poolt individuaalselt valitud kohas ja ajal.»

§ 23.Paragrahvi 74 lõike 1:

1)punktis 1 asendatakse sõna «edastamine» sõnaga «suunamine» ja sõna «edastamist» sõnaga «suunamist»;

2)punktid 2 ja 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 2) fonogrammitootja suhtes – fonogrammi esmakordsest salvestamisest arvates. Kui selle tähtaja jooksul toimub fonogrammi salvestise õiguspärane avaldamine, kehtivad fonogrammitootja õigused 50 aastat pärast fonogrammi esimest õiguspärast avaldamist. Kui esimeses lauses nimetatud tähtaja jooksul ei ole toimunud õiguspärast avaldamist ning fonogramm on õiguspäraselt üldsusele suunatud, kehtivad nimetatud õigused 50 aastat pärast fonogrammi esimest õiguspärast üldsusele suunamist;

3) raadio- ja televisiooniorganisatsiooni suhtes – saate esmakordsest edastamisest arvates, olenemata sellest, kas saade edastati või taasedastati traadi või õhu, kaasa arvatud kaabellevivõrgu või satelliidi kaudu;»;

3)punktis 4 asendatakse sõna «edastamine» sõnaga «suunamine» ja sõna «edastamist» sõnaga «suunamist».

§ 24.Paragrahvi 74¹lõikes 1 asendatakse sõna «edastab» sõnaga «suunab» ja sõna «edastamisest» sõnaga «suunamisest».

§ 25.Paragrahv 75 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 75. **Autoriõigusega kaasnevate õiguste piiramine**

(1) Teose esitaja, fonogrammitootja, raadio- ja televisiooniorganisatsiooni, filmi esmasalvestuse tootja, samuti isiku, kes pärast autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemist esimesena õiguspäraselt avaldab või suunab üldsusele varem avaldamata teose, ja isiku, kes annab välja autoriõigusega mittekaitstava teose kirjanduskriitilise või teadusliku väljaande, loata ning tasu maksmiseta on lubatud teose esituse, fonogrammi, raadio- või teleasaate ning nende salvestiste ja filmi kasutamine, sealhulgas reprodutseerimise teel:

1) füüsilistel isikutel oma isiklikeks vajadusteks, arvestades käesoleva seaduse §-de 26 ja 27 sätteid ning tingimusel, et selline reprodutseerimine ei taotle mis tahes ärilisi eesmärke;

2) illustreeriva materjalina hariduslikel või teaduslikel eesmärkidel nende eesmärkidega motiveeritud mahus ja tingimusel, et selline kasutamine ei taotle mis tahes ärilisi eesmärke ning tingimusel, et märgitakse ära allikas, kui see on võimalik;

3) lühikeste väljavõtetenä lülitamiseks päevasündmuste ülevaatesse informatsiooniliste eesmärkidega motiveeritud mahus ning tingimusel, et märgitakse ära allikas, kui see on võimalik;

4) õiguspäraselt avaldatud kaasnevate õiguste objektist lühikeste väljavõtetenä (tsitaatidena) informatsiooni andmise eesmärgil ja nende eesmärkidega motiveeritud mahus ning järgides esituse, fonogrammi, raadio- või teleasaate, filmi kui terviku mõtte õige edasiandmise kohustust ning tingimusel, et märgitakse ära allikas, kui see on võimalik;

5) raadio- ja televisiooniorganisatsiooni poolt ajutise salvestise tegemiseks ja selle reprodutseerimiseks oma tehniliste vahenditega ja oma saadete tarbeks esitusest, saatest või fonogrammist, mille edastamiseks ta on eelnevalt saanud õiguste omajalt loa või mille edastamine või taasedastamine tema poolt on seaduspärane muul alusel. Selline salvestis ja selle reproduktsioon (koopiad) tuleb hävitada 30 päeva möödumisel nende tegemisest, välja arvatud üks koopia, mida võib säilitada arhiivieksemplarina käesoleva seaduse § 23 3. lõikes toodud tingimustel;

6) muudel juhtudel, mil teoste autorite õigusi on piiratud käesoleva seaduse 4. peatükis.

(2) Käesolevas paragrahvis ettenähtud vaba kasutamine on lubatud vaid tingimusel, et ei piirata põhjendamatult autoriõigusega kaasnevate õiguste omaja seaduslikke huvisid või selline kasutamine pole vastuolus nende resultaaside normaalse majandusliku kasutamisega.»

§ 26.Paragrahvi 76 lõike 2 punktis 2 asendatakse sõna «edastamine» sõnadega «üldsusele suunamine».

§ 27.Paragrahvi 77:

1)lõike 1 punkt 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 6) arendavad muud tegevust autoriõiguste ja autoriõigusega kaasnevate õiguste teostamise alal vastavalt autoritelt või autoriõigusega kaasnevate õiguste omajatelt saadud volitustele.»;

2)lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (5) Kollektiivse esindamise organisatsioonid esindavad välisriigi autoreid ja autoriõigusega kaasnevate õiguste omajaid kas nendega vahetult sõlmitud lepingu, välisriikide kollektiivse esindamise organisatsioonidega sõlmitud kahepoolsete või mitmepoolsete kokkulepete või liikmelisuse alusel.»

§ 28.Paragrahvi 78 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 4) tuleb välisriikide autorite ja autoriõigusega kaasnevate õiguste omajate suhtes kohaldada samu eeskirju, mis Eesti autorite ja autoriõigusega kaasnevate õiguste omajate suhtes;».

§ 29.Seadust täiendatakse §-dega 80³ ja 80⁴ järgmises sõnastuses:

« § 80³. Tehniline kaitsemeede

(1) Autorid ja autoriõigusega kaasnevate õiguste omajad võivad oma õiguste kaitseks teosele või kaasnevate õiguste objektile lisada tehnilisi kaitsemeetmeid.

(2) Tehniline kaitsemeede käesoleva seaduse tähenduses on mis tahes tehnoloogia, seade või komponent, mille eesmärk tavapärase toimimise puhul on takistada või piirata teose, autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti või andmebaasiga käesoleva seaduse 8¹. peatüki mõistes seotud toiminguid, milleks autoriõiguse omaja, autoriõigusega kaasnevate õiguste omaja või andmebaasi tegija käesoleva seaduse 8¹. peatüki mõistes ei ole luba andnud.

(3) Tehnilise kaitsemeetmega kontrollivad õiguste omajad kaitstud teose või autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti kasutamist kaitse eesmärgi täitva juurdepääsu kontrolli või kaitsevahendi abil (krüpteerimise, skrambleerimise või muul viisil muutmise või kopeerimiskaitsemehhanismi abil). Kaitse alla kuuluvad õiguste omajate poolt vabatahtlikult rakendatud tehnilised kaitsemeetmed, sealhulgas vabatahtlike lepingute täitmiseks rakendatud meetmed.

(4) Käesoleva seaduse §-ga 18, § 19 punktidega 2, 3, 8 ja 9 ning §-dega 20 ja 23 lubatud teose ja § 75 1. lõike punktides 1, 2, 5 ja 6 lubatud autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti vaba kasutamise juhtudel peab õiguste omaja kohaldama oma teosele või autoriõigusega kaasnevate õiguste objektile selliseid meetmeid, mis võimaldavad teose vabaks kasutamiseks õigustatud isikul kasutada teost või autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti ulatuses, mis on vajalik vabaks kasutamiseks seadusega ettenähtud juhtudel ja tingimusel, et vabaks kasutamiseks õigustatud isikutel oleks seaduslik juurdepääs kaitstud teosele või autoriõigusega kaasnevate õiguste objektile. Kui teose või autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti vabaks kasutamiseks õigustatud isik ning õiguste omaja ei saavuta mõistliku aja jooksul kokkulepet vastavate meetmete kohaldamise osas, on teose või autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti vabaks kasutamiseks õigustatud isikul õigus pöörduda autoriõiguse asjatundjate komisjoni poole käesoleva seaduse §-s 87 toodud tingimustel.

(5) Käesoleva paragrahvi 4. lõiget ei kohaldata nende teoste ja autoriõigusega kaasnevate õiguste objektide suhtes, mis on tehtud üldsusele kättesaadavaks lepingu alusel sellisel viisil, et isik saab neid kasutada individuaalselt valitud kohas ja ajal.

(6) Käesolevat paragrahvi ei kohaldata arvutiprogrammidele.

§ 80⁴. Õiguste teostamist käsitlev teave

(1) Autorid ja autoriõigusega kaasnevate õiguste omajad võivad avaldatud teostele või kaasnevate õiguste objektidele lisada õiguste teostamist käsitlevat teavet.

(2) Õiguste teostamist käsitlev teave käesoleva seaduse tähenduses on õiguste omajate esitatav mis tahes teave, mis määratleb teose, autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti või andmebaasi käesoleva seaduse 8¹. peatüki mõistes või nende kasutamise tingimused, identifitseerib autori, autoriõigusega kaasnevate õiguste omaja või andmebaasi tegija 8¹. peatüki mõistes, samuti loetakse õiguste teostamist käsitlevaks teabeks sellist informatsiooni sisaldavaid numbreid või koode.

(3) Käesoleva paragrahvi 1. lõiget kohaldatakse üksnes juhul, kui õiguste teostamist käsitlev teave kuulub teose, autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti või andmebaasi käesoleva seaduse 8¹. peatüki mõistes juurde või esitatakse samal ajal nende üldsusele suunamisega.»

§ 30.Paragrahvi 81¹ lõiked 3–5 tunnistatakse kehtetuks.

§ 31.Paragrahv 81² muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 81². Õiguste teostamist käsitleva teabe kõrvaldamine või muutmine

(1) Autori või autoriõigusega kaasnevate õiguste omaja õiguste teostamist käsitleva elektroonilise teabe muutmise või kõrvaldamise eest; samuti teose või autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti või andmebaasi, millelt on loata kõrvaldatud õiguste teostamist käsitlev teave või on seda muudetud, levitamise, edastamise, üldsusele suunamise, üldsusele kättesaadavaks tegemise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.»

§ 32. Seadust täiendatakse §-dega 81³ ja 81⁴ järgmises sõnastuses:

« § 81³. Menetlus

(1) Käesoleva seaduse §-des 81¹ ja 81² sätestatud väärtegadele kohaldatakse karistusseadustiku (RT I 2001, 61, 364; 2002, 86, 504; 82, 480; 105, 612; 2003, 4, 22; 83, 557; 90, 601; 2004, 7, 40; 46, 329; 54, 387; 56, 401) üldosa ja väärteomenetluse seadustiku (RT I 2002, 50, 313; 110, 654; 2003, 26, 156; 83, 557; 88, 590; 2004, 46, 329; 54, 387 ja 390; 56, 403) sätteid.

(2) Käesoleva seaduse §-des 81¹ ja 81² sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja on:

- 1) politseiprefektuur;
- 2) Tarbijakaitseamet.

(3) Politseiprefektuur või kohus konfiskeerib käesoleva seaduse §-s 81¹ sätestatud väärteo toimepanemise vahetuks objektiks olnud eseme.

§ 81⁴. Autoriõiguste ja autoriõigustega kaasnevate õiguste tsiviilõiguslik kaitse

(1) Autor või autoriõigusega kaasnevate õiguste omaja võib teose või autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti õigusvastase kasutamise korral muu hulgas nõuda:

- 1) teose või autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti õigusvastase kasutamise tekitatud varalise ja mittevaralise kahju hüvitamist vastavalt võlaõigusseaduse §-le 1043;
- 2) teose või autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti õigusvastase kasutamise lõpetamist ja edasisest rikkumisest hoidumist vastavalt võlaõigusseaduse §-le 1055;
- 3) teose või autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti õigusvastase kasutamise teel saadu väljaandmist vastavalt võlaõigusseaduse §-dele 1037 ja 1039.

(2) Kui teos või autoriõigusega kaasnevate õiguste objekt on autoriõigusakte rikkudes avalikustatud, reprodutseeritud, levitatud, muudetud jne, võib õigustatud isik nõuda:

- 1) teose või autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti taastamist esialgsel kujul;
- 2) teose või autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti koopia muutmist spetsiifiliste vahenditega või
- 3) piraatkoopia hävitamist.

(3) Käesoleva paragrahvi 2. lõike punktides 2 ja 3 sätestatud ei kohaldata arhitektuuriteose suhtes.

(4) Piraatkoopia üleandmine autorile, autoriõigusega kaasnevate õiguste omajale või nende esindajale ei ole lubatud.»

§ 33. Paragrahvi 87 lõiget 1 täiendatakse punktiga 4¹ järgmises sõnastuses:

« 4¹) lahendab käesoleva seaduse § 80³ 4. lõike alusel esitatud avaldusi teose või autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti teatud vaba kasutamise juhtude võimaldamiseks kohaldatavate meetmete osas. Kui vastavasisulise vaidluse lahendamiseks on üks pool autoriõiguse asjatundjate komisjoni poole pöördunud, on pooled kohustatud astuma läbirääkimistesse komisjoni vahendusel ja pidama läbirääkimisi heas usus. Pooled ei tohi vältida läbirääkimistesse astumist ega läbirääkimisi takistada ilma mõjuva põhjuseta.»

§ 34. Paragrahvi 89 lõikes 1³ asendatakse sõnad «2004. aasta 1. jaanuaril» sõnadega «2006. aasta 1. jaanuaril».

§ 35. Paragrahvi 95 pealkirjas ja tekstis asendatakse sõnad «üldsusele edastamine» ja «üldsusele edastamise» sõnaga «edastamine» vastavas käändes.

§ 36. Paragrahvi 96 pealkirjas ja tekstis asendatakse sõna «kaabellevi» sõnaga «kaabellevivõrgu».

§ 37. Kogu seaduses asendatakse sõnad «õiguste valdaja» sõnadega «õiguste omaja» vastavas käändes.

§ 38. Vabariigi Valitsusel korraldada autoriõiguse seaduse tervikteksti avaldamine Riigi Teatajas ühe kuu jooksul pärast käesoleva seaduse jõustumist.

Riigikogu esimees Ene ERGMA

¹Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu direktiiv 2001/29/EÜ autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste teatavate aspektide ühtlustamise kohta infühiskonnas (ELT L167, 22.06.2001, lk 0010–0019).